

Haszczyński: Litewska lekcja

Aż strach powiedzieć, ale mógł to być już ostatni sposób.

Wcześniej nieskuteczne okazały się metody stosowane przez Warszawę – najpierw długo wykazywana dobra wola, wspieranie Litwy w sprawach umacniania odzyskanej przed prawie ćwierćwieczem niepodległości i jej bezpieczeństwa, z nadzieją, że przyczyni się to do zmiany antypolskiego nastawienia znacznej części elit.

Potem, gdy okazało się, że skutek jest odwrotny, bo ustawodawstwo zamiast zmieniać się na korzystniejsze dla Polaków na Litwie, stało się dla nich jeszcze bardziej niekorzystne – ochłodzenie stosunków z Wilnem. Dwa lata temu partia mniejszości, Akcja Wyborcza Polaków na Litwie, po raz pierwszy przekroczyła pięcioprocentowy próg w wyborach do litewskiego Sejmu i wprowadziła tam wielu posłów. Dzięki temu stała się atrakcyjnym graczem na scenie politycznej i przystąpiła na równych zasadach z trzema innymi partiami do koalicji rządzącej.

W programie rządu z udziałem Polaków znalazły się plany wprowadzenia ustawodawstwa, które poprawiłoby sytuację mniejszości. Wydawało się, że jest to najlepszy sposób na załatwienie spraw, które psują stosunki polsko-litewskie. To politycy AWPL mieli z litewskimi kolegami je załatwić, dając szansę na to, by Warszawa i Wilno wreszcie mogły się zająć tym, co je łączy – polityką wschodnią, polityką bezpieczeństwa i uniezależnianiem się energetycznym od Rosji.

Przez prawie dwa lata wspólnego rządzenia wszelkie projekty ustaw korzystnych dla Polaków, w tym tej, w której jest mowa o używaniu podwójnego nazewnictwa w regionach, gdzie mniejszość jest liczna, nie doczekały się realizacji.

Politycy litewscy stosowali taktykę znaną od dwóch dekad: jeszcze chwilę trzeba poczekać, zaraz wszystko się dobrze skończy, cierpliwości!

AWPL cierpliwość straciła i wystąpiła z koalicji. Bezpośrednią przyczyną był spór o Renatę Cytacką, wiceszefową resortu energetyki, nadzorowanego przez cenionego ministra, też Polaka, Jarosława Niewierowicza. Ale i ten spór był skutkiem konfliktu związanego z problemami mniejszości. Cytacka skrytykowała bowiem prezydent Dalię Grybauskaitė za to, że na forum europejskim nieprawdziwie przedstawia sytuację Polaków na Litwie.

Po złych doświadczeniach w koalicji Akcja Wyborcza Polaków na Litwie będzie się radykalizowała, stanie się twardą opozycją, co może jej zresztą pomóc w wyborach lokalnych na początku przyszłego roku. Oznacza to jednak, że będzie jeszcze bardziej walczyła o głosy mniejszości rosyjskiej. Lider AWPL Waldemar Tomaszewski już kilka miesięcy temu wzbudził przerażenie w Warszawie paradując ze wstążką Świętego Jerzego, używaną przez prorosyjskich separatystów na Ukrainie. Teraz można się spodziewać kolejnych gestów wobec Rosjan, czyli kolejnych dowodów na to, że część działalności AWPL jest niezgodna z interesami Warszawy.

Zmusi to polskie władze do znalezienia sposobu na to, jak wesprzeć mniejszość polską w fundamentalnych dla niej kwestiach. Zwłaszcza jak pomóc polskiemu szkolnictwu na Wileńszczyźnie, które jest coraz bardziej ograniczane, a w samej stolicy, gdzie co czwarty mieszkaniec to Polak, wręcz zagrożone.

- Przy okazji wychodzenia partii Tomaszewskiego z rządu polski MSZ zapewnił, że „udział ugrupowania Akcja Wyborcza Polaków na Litwie w koalicji rządzącej nigdy nie był i nie jest przedmiotem bilateralnych uzgodnień polsko-litewskich na żadnym szczeblu”. I przypomniał, że „Polska nadal oczekuje od rządu litewskiego realizacji zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych dotyczących zagwarantowania europejskich standardów ochrony praw polskiej mniejszości na Litwie”.

- I jeszcze wyłapany przez polskie media na Litwie cytat z wypowiedzi premiera Algirdasa Butkevičiusa, który doprowadził do dymisji ministra Niewierowicza i w konsekwencji opuszczenia koalicji przez AWPL. Dotyczy szkolnictwa, choć szef rządu zapewne nie miał na myśli polskich szkół, którym rzuca kłody pod nogi.

„Szkoła powinna wychowywać wszechstronną osobowość, wzmacniać świadomość narodową i obywatelską”.

Czytaj również:

[Putin gra już w otwarte karty](#)

[„Independent”: Tajny układ Merkel-Putin. Krym za gaz](#)

[Znaleźli ofiary Sowietów](#)

Tagi: [AWPL](#) [Jezrzy Haszczyński](#) [stosunki polsko-litewskie](#)

Dzielimy się informacjami!

- [Radio Znad Wili](#)
- [Portal zw.lt](#)
- [Reklama](#)
- [Pracownicy](#)
- [Brandbook](#)
- [Rekwizyty](#)